

6.1. Modelul conceptual al hidrostructurii.....	1
6.1.1. Modelul spațial.....	1
6.1.2. Modelul parametric.....	4
6.1.3. Modelul energetic.....	5

6.1. Modelul conceptual al hidrostructurii

Hidrostructura este **spațiul** geologic complex în care se produce **curgerea apelor subterane**, fiind constituită dintr-un ansamblu finit de terenuri diferențiate **parametric** în raport cu apa (permeabile, impermeabile) și conectate **energetic** printr-o legătură hidraulică permanentă.

Modelul conceptual al hidrostructurii rezultă în urma unei operațiuni de **schematizare** a complexității hidrostructurii cu trei obiective (modele):

- **Modelul spațial**
- **Modelul parametric**
- **Modelul energetic**

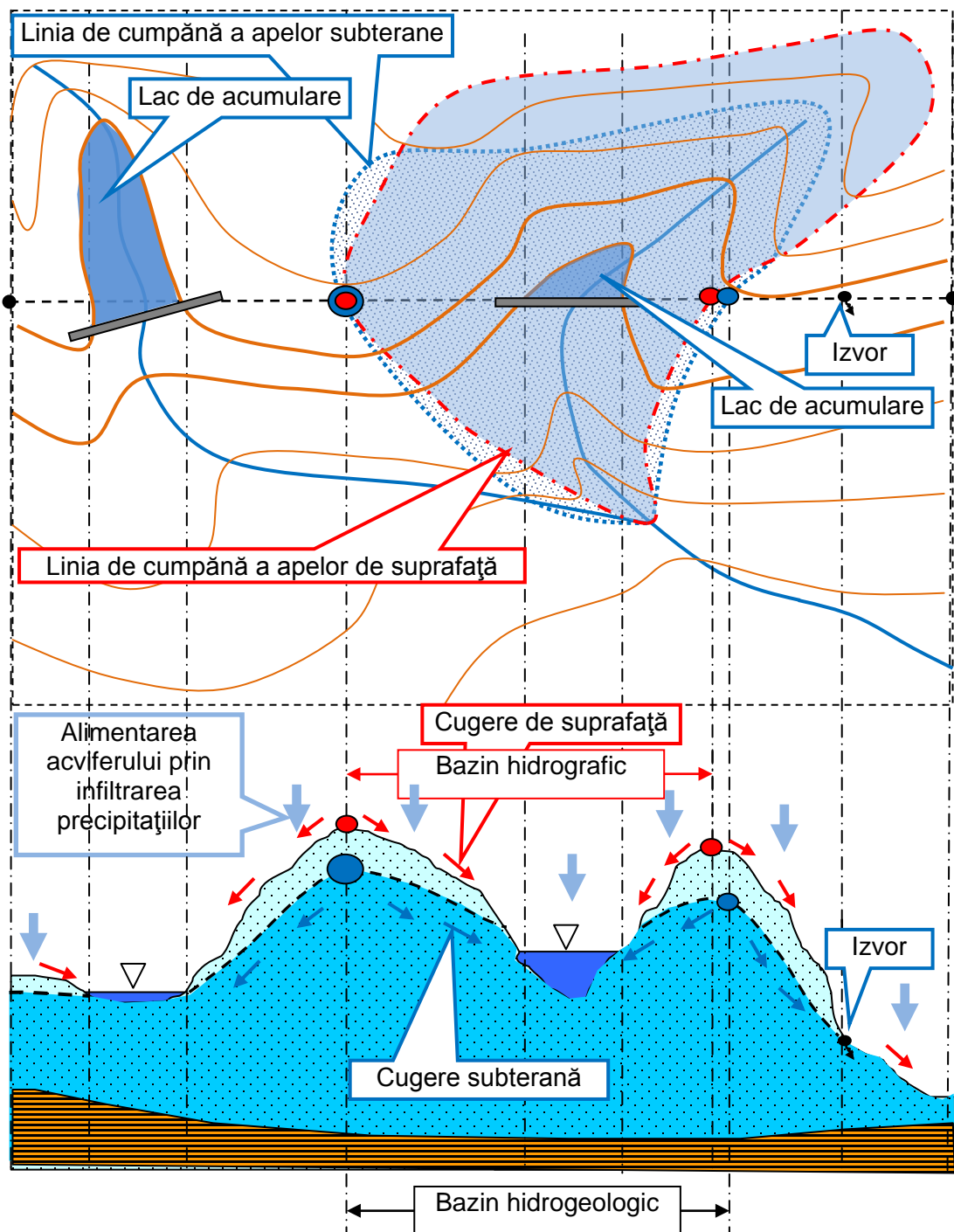
6.1.1. Modelul spațial

Apa subterană circulă în **bazinul hidrogeologic** componentă a **bazinului de recepție** al unui **element de drenaj de suprafață** (râu, lac, linie de izvoare; **Fig.1**) constituit din:

- **bazinul hidrografic**: domeniul de suprafață- delimitat de **linia de cumpănă a apelor de suprafață** - care drenează toate **apele de suprafață** către un element de drenaj de suprafață;
- **bazinul hidrogeologic**: domeniul subteran- delimitat de **linia de cumpănă a apelor subterane**- în care **apele subterane** curg către același element de drenaj de suprafață .

Distribuția în adâncime a apelor infiltrate din precipitații sau a celor drenate din rețeaua hidrografică este condiționată de **structura geologică a formațiunilor**. Precizarea caracteristicilor **bazinelor hidrogeologice** (structură, parametri hidrogeologici) este o operațiune extrem de dificilă și costisitoare în condițiile unei structuri geologice complicate. Apele de **suprafață** și cele **subterane** păstrează legături permanente prin care reglează **bilanțul global** al resurselor de apă ale Pământului și calitatea acesteia.

Acviferul este componenta elementară a **hidrostructurilor**, fiind situat pe prima treaptă într-o scară a complexității hidrogeologice care mai cuprinde **complexul acvifer, suita acviferă** și **bazinul acvifer**. **Acviferul** este partea **saturată** cu apă a unei formațiuni **permeabile suficient de conductoare** pentru a permite **curgerea semnificativă** a unui curent acvifer și captarea **profitabilă** a apei subterane.

Fig.1. Componentele bazinului de recepție

De la **acviferele cu nivel liber** cu drenaj activ, capacitate mare de stocare și vulnerabile la poluare, la **acviferele sub presiune (ascensionale/arteziene)**, cu dinamică mai lentă și protejate la poluare (**Fig.2**), acviferele sunt sediul unor procese dinamice complexe.

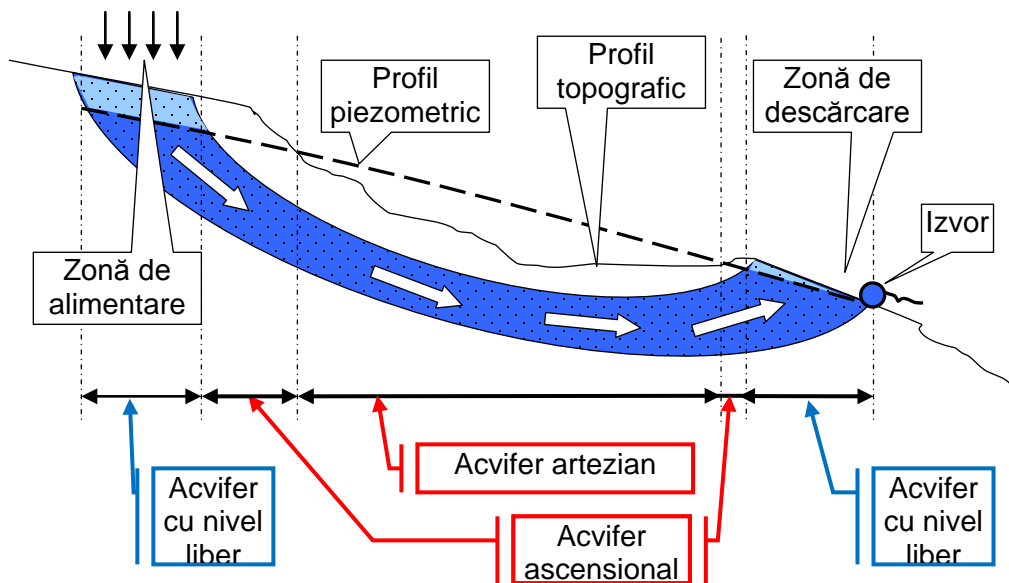

Fig.2. Structură acviferă sinclinală

Schematizarea **spațiului** în care are loc curgerea apelor subterane trebuie să țină seamă de: complexitatea **structurii geologice**, **extinderea** în spațiu a zonei cercetate, **modalitatea de soluționare** (analitică/numerică) a ecuațiilor curgerii apelor subterane (http://www.ahqr.ro/specialisti/daniel-scradeanu/2_hidraulica/26hidraulica-subterana.aspx).

Schematizarea spațială se face cu ajutorul **secțiunilor geologice** și **hărților structurale** și este definitivată în concordanță cu modelul matematic ales pentru evaluarea curgerii apelor subterane.

Există numeroase metode și instrumente care pot crește fidelitatea redării geometriei hidrostructurilor complexe. Eficiența schematizării spațiale a hidrostructurilor este condiționată de:

- precizia cu care este cunoscută forma structurii reale rezultată din gradul de detaliu al investigației;
- sensibilitatea (**senzitivitatea**) modelului matematic la morfologia limitelor acviferului (acoperiș, culcuș, limite în plan orizontal etc.).

Practica curentă a schematizării **spațiului** în care curge apa se bazează pe „reconstrucția” acestuia prin asamblarea unor Volume Elementare Reprezentative (V.E.R.) de dimensiuni suficient de mici pentru a reda cât mai fidel suprafețele care îl delimitează (Fig.3).

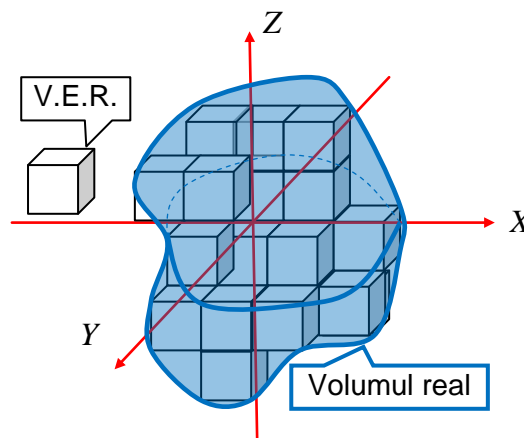

Fig.3. Schematizarea spațiului hidrostructurii

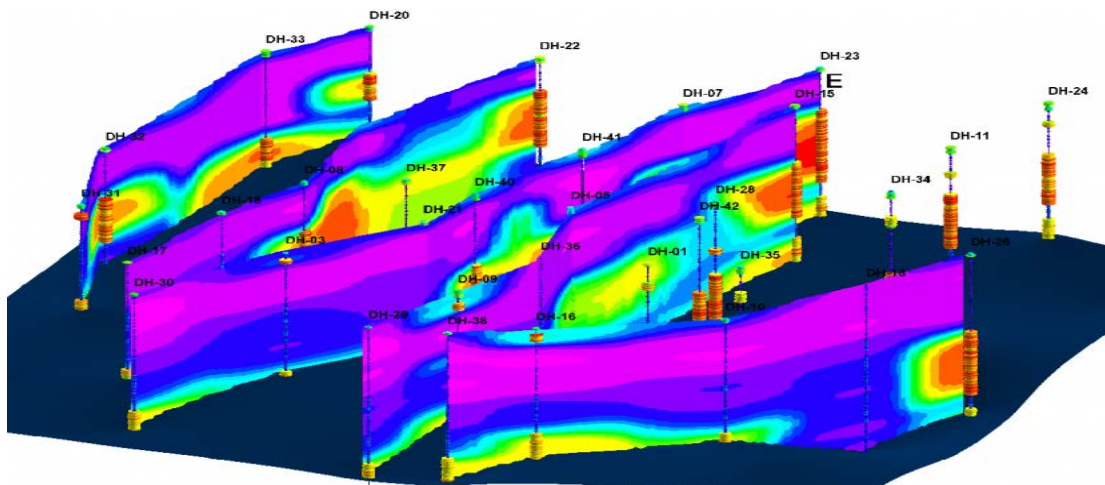
6.1.2. Modelul parametric

Rezultatul schematizării parametrice este **imaginea** distribuției, în interiorul spațiului definit prin schematizarea spațială, a parametrilor care determină curgerea apei subterane:

- **porozitatea**
- **conductivitatea hidraulică**
- **coeficientul de difuzivitate hidraulică**
- **coeficientul de înmagazinare**

Distribuția spațială a parametrilor este reprezentată sub forma **hărților, secțiunilor și modelelor 3D** (Fig.4) realizate pe baza **valorilor** parametrilor determinate în diferite **puncte** din spațiu (aflorimentele cartate, forajele de cercetare, probele recoltate, profilele de rezistivitate electrică, carotajele geofizice etc.).

Sunt posibile două variante de realizare a schematizării distribuției spațiale a parametrilor hidrostructurilor :

Fig.4. Secțiuni într-un model parametric 3D realizate cu RockWorks (metoda utilizată: kriging punctual)

- **estimarea** celei mai probabile distribuții spațiale, prin **kriging** pe baza minimizării varianței erorilor de estimare;
- **simularea** domeniului de variabilitate maximă, prin **simulare condițională** pe baza legilor de distribuție a parametrilor.

Mai mult decât **schematizarea spațiului** în care se dezvoltă acviferele, metodele de **schematizarea parametrică** a acviferelor trebuie să țină seamă de particularitățile modelului matematic ce va fi utilizat pentru evaluarea cantitativă a curgerii apelor subterane:

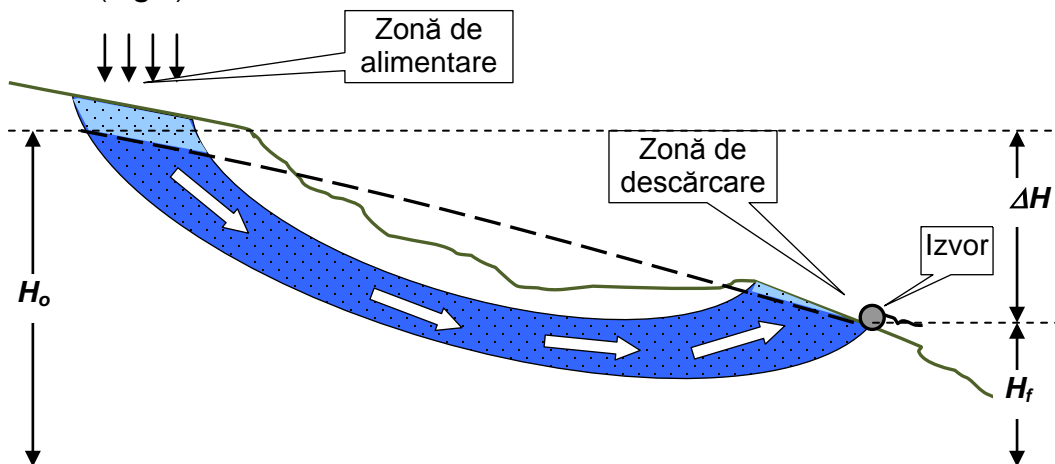
- pentru modelele cu **soluții analitice** se procedează la echivalarea acviferelor neomogene și anizotrope cu acvifere echivalente omogene și izotrope prin distorsiune parametrică sau geometrică;
- pentru modelele cu **soluții numerice**, **senzitivitatea** modelului matematic este determinantă pentru alegerea corectă a gradului de detaliere cu care este schematizată distribuția spațială a parametrilor hidrogeologici ai acviferului:
  - dacă variația unui parametru se reflectă **semnificativ** în valoarea variabilei calculate (sarcina piezometrică), schematizarea trebuie să reflecte cât mai detaliat distribuția reală a parametrului din hidrostructura modelată;
  - dacă variația unui parametru are efect **nesemnificativ** asupra valorii variabilei calculate, se reduce gradul de detaliu al schematizării distribuției acestuia.

6.1.3. Modelul energetic

Schematizarea hidrodinamică precizează contextul **energetic** în care se desfășoară curgerea apelor subterane prin două categorii de condiții:

- **condițiile hidrodinamice pe frontierele** hidrostructurilor în care are loc curgerea apelor subterane;
- **condițiile hidrodinamice inițiale** în **interiorul** hidrostructurilor.
Frontierele hidrostructurilor sunt reprezentate de:
  - **zonele de alimentare** ale acviferelor reprezentate prin **ariile de aflorare** a formațiunilor geologice permeabile sau **cursurile de apă** care le alimentează;
  - **zonele de drenaj** al acviferelor reprezentate prin **linii de izvoare** sau **cursurile de apă** care le drenează;
  - **acoperișul și culcușul acviferelor** constituite din terenuri impermeabile sau semipermeabile care stopează sau favorizează transferul apei prin drenanță;
  - **accidentele tectonice** (falii) care pun în contact formațiunile permeabile cu cele impermeabile sau semipermeabile etc.

Energia de care dispune apa subterană pentru curgere (ΔH) este egală cu diferența dintre energia cu care intră în hidrostructură (H_o) și cea cu care iese (H_f). Această energie este reprezentată prin **sarcina piezometrică** a acviferelor pe frontiere (**Fig.5**) sau de **debitele** care tranzitează frontierele hidrostructurilor.

Fig.5. Energia potențială a apei subterane la "intrare" (H_o) și la "ieșire" (H_f) dintr-o hidrostructură sinclinală.

Succesul **schematizării hidrodinamice** este asigurat dacă pe **frontierele** fizice ale hidrostructurilor se cunosc **sarcinile piezometrice** și **debitele** care le traversează.

Particularitățile curgerii apelor subterane în **interiorul** hidrostructurilor sunt determinate de structura geologică, distribuția spațială a caracteristicilor hidrofizice ale terenurilor și de perturbațiile hidrodinamice interne (pomări sau injecții de apă), sintetizate în distribuția spațială a sarcinii piezometrice (harta piezometrică) la un moment dat. Cunoașterea distribuției sarcinii piezometrice în regim natural de curgere (**condițiile hidrodinamice inițiale**) completează, alături de **condițiile hidrodinamice pe frontiere**, schematizarea hidrodinamică a hidrostructurii.